



Bd. Regina Elisabeta, nr. 40
050018 București, Sector 5
Telefon (021)3226248 / 3226249
Fax (021)3226296 / 3226240
E-mail registratura@inspectiajudiciara.ro
www.inspectiajudiciara.ro

DIRECȚIA INSPECȚIE PENTRU JUDECĂTORI
Nr.21-984

DIRECȚIA INSPECȚIE PENTRU PROCURORI
Nr.21-988

RAPORT

privind apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său

1. Data și modalitatea sesizării

Cu adresa nr.4396/11.03.2021, Președintele Consiliul Superior al Magistraturii, judecător Mihai-Bogdan Mateescu a înaintat cererea formulată de judecător Andrea-Annamaria Chiș, membru al Consiliului Superior al Magistraturii, *privind apărarea independenței sistemului judiciar în ansamblul său față de afirmațiile din spațiul public referitoare la modul de instrumentare a dosarului intitulat generic „10 AUGUST”* și a solicitat Inspecției Judiciare efectuarea verificărilor legale care se impun.

Cererea a fost înregistrată la data de 15 martie 2021, la ambele Direcții de inspecție sub nr. 21-984 la Direcția de inspecție judiciară pentru judecători și sub nr.21-988 la Direcția de inspecție pentru procurori.

2. Aspectele sesizate

Urmare dezbaterilor din ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 4 martie 2021 s-a hotărât admiterea cererii formulate de doamna judecător Chiș Annamaria Andrea, membru al Consiliului Superior al Magistraturii, *privind apărarea independenței sistemului judiciar în ansamblul său față de afirmațiile din spațiul public referitoare la modul de instrumentare a dosarului intitulat generic „10 AUGUST”*.

3. Data finalizării verificărilor și conținutul rezumat al acestora

Pentru verificarea aspectelor sus-menționate în conformitate cu dispozițiile art.96-99 din Regulamentul privind normele de efectuare a lucrărilor de inspecție, aprobat prin Ordinul Inspectorului șef nr.136/2018, cu

modificările și completările din ordinul inspectorului șef nr.102/2020 s-a fixat un termen de 10 de zile, prelungit ulterior, prin referatele din datele de 22 și 23 martie 2021.

Verificările realizate au fost finalizate la data de 6 aprilie 2021.

În cadrul verificărilor efectuate în conformitate cu dispozițiile art.74 alin.1 lit.g) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu respectarea dispozițiilor legale referitoare la informațiile clasificate și la protecția datelor cu caracter personal, au fost solicitate Serviciului secretariat și relații publice transcriptul ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din data de 4 martie 2021 referitor la solicitarea doamnei judecător Chiș Annamaria Andrea de suplimentare a ordinii de zi, mesajele postate pe rețelele de socializare și preluate ulterior în presă și în emisiuni radio-tv, din perioada 2-4 martie 2021 cu privire la afirmațiile apărute în spațiul public în legătură cu modul de instrumentare a dosarului intitulat generic „10 AUGUST”.

De asemenea a fost consultată baza de date a aplicației informatice ECRIS a Tribunalului și Curții de Apel București cu privire la dosarele nr.4012/2/2020 și 26704/3/2020 și au fost listate fișele dosarelor și încheierile din datele de 10 și 11 august 2020, respectiv 16 februarie și 2 martie 2021.

Prin referatul din data de 31 martie 2021 întocmit în lucrarea nr.21-988 s-a solicitat și obținut atașarea din lucrarea Inspecției Judiciare nr.20-2898 a unei copii a suportului optic conținând relațiile comunicate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DIICOT) cu privire la dosarul de urmărire penală nr.2122/D/P/2019.

4. Situația de fapt reținută

4.1. La data de **11.09.2018** Inspectoratul General al Jandarmeriei Române (IGJR) a sesizat **DIICOT** cu privire la faptele/împrejurările/contextul în care „*acțiunile cu caracter violent, premeditat și coordonat al unor participanți, în sensul încercării de a pătrunde fără drept în incinta sediului Guvernului, în scopul schimbării ordinii de drept prin violență, săvârșite pe parcursul manifestației publice din data de 10.08.2018, conferă actelor materiale ce intră în conținutul constitutiv al unor infracțiuni de drept comun, caracterul tentativei la acțiuni împotriva ordinii constituționale prev. de art. 397 alin. 2 C.penal cu aplicarea art. 421 alin. 2 C.pen*”.

Actul de sesizare a fost înregistrat la DIICOT sub nr.**2902/D/P/2018**.

La data de **17.09.2018**, Direcția Generală de Poliție a Municipiului București (DGPMB) a înaintat DIICOT denunțul formulat de numitul V.A.N. prin care s-a sesizat modul de organizare și finanțare a acțiunilor pe care membrii organizațiilor/asociațiilor civice afiliate grupului #REZIST aveau să le

întreprindă în data de 10.08.2018 pe parcursul desfășurării pe raza municipiului București a adunării publice de protest” Mitingul Diasporei”.

Prin **ordonanța din data de 19.09.2018** s-a dispus începerea urmăririi penale *in rem* sub aspectul săvârșirii, în formă tentată, a infracțiunii de acțiuni împotriva ordinii constituționale, prev. de art.397 alin.2 CP cu aplicarea art.412 alin.2 CP.

La data de **11.08.2018**, ca urmare a sesizării din oficiu cu privire la faptul că *„în data de 10.08.2018, cu ocazia mitingului organizat în Piața Victoriei din mun. București, s-au produs incidente violente care au avut ca rezultat rănirea mai multor persoane. În mijlocul participanților, au acționat un număr de peste o mie de persoane care se manifestau violent atât la adresa forțelor de ordine, cât și la adresa protestatarilor pașnici, încercând forțarea cordonului de jandarmi. La ora 23,11, conform Jurnalului Acțiunilor Operative, a avut loc intervenția forțelor din cadrul Jandarmeriei Române pentru izolarea și dispersarea demonstrațiilor violente. Acțiunea s-a prelungit până în data de 11.08.2018 în jurul orelor 03:00.Cu ocazia intervenției au fost rănite mai multe persoane din rândul demonstrațiilor și al forțelor de ordine”,* la Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar București (PMTMB) a fost înregistrat dosarul **nr.916/P/2018**.

La aceeași dată, PMTMB a dispus începerea urmăririi penale în cauză, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de purtare abuzivă, abuz în serviciu și neglijență în serviciu, prev. de art.296, art.297 și art.298 CP.

La data de **13.08.2018** a fost înregistrată la Secția Parchetelor Militare, sub **nr.18/P/2018**, *plângerea* formulată de reprezentanții legali ai Asociației Voci pentru Democrației și Justiției, Freedom House România, Centrului European pentru Educație și Cercetare Juridică, Umbrela Anticorupție Cluj, Geeks 2 Democracy, Inițiativa România, Vă Vedem București, Insistăm București, Ștafeta Steagului Uniunii Europene, #împreună Munchen, Aradul Civic, Acțiunea Civică Galați, # Rezist Galați și Rezistența, *împotriva Prefectului Capitalei, Speranța Cliseru, ministrului Afacerilor Interne, Carmen Dan și persoanelor din conducerea Inspectoratului General al Jandarmeriei Române și a Direcției Generale de Jandarmi a mun. București, referitoare la modul în care au dispus și gestionat, din punct de vedere operativ, intervenția forțelor de ordine împotriva participanților la protestul din data de 10 august 2018, desfășurat în Piața Victoriei din mun. București, respectiv împotriva lucrătorilor din cadrul Jandarmeriei Române, cu referire la insultele, amenințările și lovirile exercitate față de participanți la protestul din data de 10 august 2018.*

Prin **ordonanța nr.18/P/2018 din data de 14.08.2018**, Secția Parchetelor Militare a dispus începerea urmăririi penale pentru infracțiunile prev. de art.297 CP, art.296 alin.1 și 2 CP, constând în aceea că *în data de 10.08.2018, începând cu ora 18,00, cu ocazia mitingului organizat în Piața Victoriei din mun. București, au avut loc incidente violente în care au fost implicate forțele*

de ordine din cadrul Jandarmeriei Române, în urma cărora a rezultat rănirea mai multor persoane.

În baza ordonanței procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr.2011/C/2018/14.08.2018, în conformitate cu dispozițiile art.325 CPP, dosarul nr.916/P/2018 al PMTMB a fost preluat de Secția Parchetelor Militare, unde a fost înregistrat sub nr.19/P/2018, iar prin ordonanța din data de 14.08.2018 s-a dispus reunirea acestuia la dosarul nr. 18/P/2018.

Prin ordonanțele nr.18/P/2018 din 27.08.2018 și 11.09.2018, Secția Parchetelor Militare a dispus extinderea urmăririi penale cu privire la:

- infracțiunile de favorizare a făptuitorului prev. de art.269 CP, fals intelectual prev. de art.321 CP și uz de fals, prev. de art.323 CP.

Prin ordonanța nr. 18/P/2018 din data de 20.09.2018, Secția Parchetelor Militare a dispus, în temeiul art.305 alin.3 CPP, efectuarea în continuare a urmăririi penale față de:

1. maior Cazan Laurențiu Valentin, împuternicit director general al Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de: abuz în serviciu, prev. de art.297 alin.1 CP; participație improprie la purtare abuzivă, prev. de art.52 alin.3 CP rap. la art.296 alin.2 CP cu aplic. art.35 alin.1 CP; participație improprie la fals intelectual, prev. de art.52 alin.3 CP rap. la art.321 alin.1 CP; participație improprie la uz de fals, prev. de art.52 alin.3 CP rap. la art. 323 CP, în condițiile art.38 alin.1 și 2 CP.

2. comisar șef de poliție Chirică Mîhai Dan, fost secretar de stat pentru relația cu prefectii din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, pentru săvârșirea următoarelor infracțiuni: complicitate la abuz în serviciu, prev. de art.48 alin.1 CP rap. la art.297 alin.1 CP; complicitate la participație improprie la purtare abuzivă, prev. de art.48 alin.1 CP cu ref. la art.52 alin.3 CP rap. la art.296 alin.2 CP cu aplic. art.35 alin.1 CP.

3. colonel Cucuș Gheorghe Sebastian, în prezent împuternicit prim-adjunct al Inspectorului General și șef al Statului Major al Jandarmeriei Române, pentru săvârșirea următoarelor infracțiuni: complicitate la abuz în serviciu, prev. de art.48 alin.1 CP rap. la art.297 alin.1 CP; complicitate la participație improprie la purtare abuzivă, prev. de art. 48 alin.1 CP cu ref. la art.52 alin.3 CP rap. la art. 296 alin.2 CP cu aplic. art.35 alin.1 CP, în condițiile art. 38 alin. 2 CP.

4. colonel Sindile Ionuț-Cătălin, în prezent împuternicit Inspector General al Jandarmeriei Române, pentru săvârșirea următoarelor infracțiuni: complicitate la abuz în serviciu, prev. de art.48 alin.1 CP rap. la art.297 alin.1 CP; complicitate la participație improprie la purtare abuzivă, prev. de art. 48 alin.1 CP cu ref. la art.52 alin.3 CP rap. la art.296 alin.2 CP cu aplic. art. 35 alin.1 CP, în condițiile art. 38 alin. 2 CP.

Prin **ordonanța nr. 18/P/2018 din data de 23.04.2019**, Secția Parchetelor Militare a dispus, în temeiul art. 311 alin. 1 Cod procedură penală, extinderea urmării penale cu privire la săvârșirea infracțiunilor de:

- complicitate la abuz în serviciu, prev. de art.48 alin.1 rap. la art.297 alin. 1 CP; complicitate la participație improprie la purtare abuzivă, prev. de art.48 alin.1 CP cu ref. la art.52 alin.3 CP rap. la art.296 alin.2 CP cu aplic. art.35 alin.1 CP.

Prin **ordonanța din data de 28.06.2019**, Secția Parchetelor Militare a dispus declinarea competenței de soluționare a cauzei în favoarea DIICOT, în vederea continuării cercetărilor cu privire la *organizarea, conducerea și modul de intervenție al forțelor de ordine din cadrul Inspectoratului General al Jandarmeriei Române împotriva manifestanților care au participat la protestul din data de 10 august 2018, respectiv cu privire la scopul faptelor unor grupuri de persoane care, în ziua de 10.08.2018 au exercitat acțiuni de violență împotriva forțelor de ordine și măsura în care aceste acțiuni, prin amploarea și modul de desfășurare, au fost de natură să pună în pericol securitatea națională*”.

Dosarul a fost înregistrat la DIICOT sub **nr.2122/D/P/2019**.

Prin **ordonanța din data de 23.07.2019** a procurorului DIICOT s-a dispus reunirea dosarelor 2902/D/P/2018 și 2122/D/P/2019, sub nr.2122/D/P/2019.

Prin **ordonanța nr.2122/D/P/2019 din data de 26.06.2020**, procurorul de caz a dispus:

- **clasarea cauzei** sub aspectul săvârșirii tentativei la infracțiunea de acțiuni împotriva ordinii constituționale, prevăzută de art.397 alin.2 CP, cu motivarea că *acțiunile violente circumscrise evenimentelor publice care au avut loc în data de 10 august 2018 pe parcursul desfășurării autointitulatului "Miting al Diasporei", într-un demers de contestare a calităților profesionale sau morale ale unor membri ai executivului și Parlamentului; chiar dacă scopul declarat a fost acela de determinare a renunțării acestora la funcțiile publice deținute, nu au avut și nu au putut avea valoarea de afectare a securității naționale circumscrise unei acțiuni menite fie a genera schimbări la nivelul ordinii constituționale, fie a îngreuna sau împiedica exercitarea puterii de stat, așa cum cere textul de lege care reglementează infracțiunea prevăzută de art. 397 alin. 2 CP". "Dimensiunea, amploarea, mijlocele utilizate, contextul și natura acțiunilor întreprinse în scopul schimbării ordinii constituționale ori al îngreunării sau împiedicării exercitării puterii de stat trebuie să fie de natură pe de o parte a proiecta în conștiința oricărui observator independent imaginea posibilității obiective de atingere a unei astfel de finalități, iar pe de altă parte de a realiza, în mod efectiv, punerea în pericol a securității naționale.*

- **Clasarea cauzei** sub aspectul săvârșirii de către suspectii maior Cazan Laurențiu Valentin, comisar șef de poliție Chirică Mihai Dan, colonel Cucoș Gheorghe Sebastian și colonel Sindile Ionuț-Cătălin a infracțiunilor de abuz în

serviciu, participație improprie la purtarea abuzivă, participație improprie la fals intelectual, participație improprie la uz de fals, complicitate la abuz în serviciu și complicitate la participație improprie la purtare abuzivă, cu motivarea că: *a existat o preocupare constantă a forțelor de ordine pentru identificarea, izolarea și extragerea din mulțime a persoanelor violente; acțiunea de intervenție în forță a fost întemeiată pe dispozițiile Legii 60/1991, iar punerea în aplicare a dispozițiilor unei legi nu poate atrage formularea de acuzații penale; misiunea de asigurare a ordinii publice din data de 10.08.2018 și din noaptea de 10/11.08.2018 a fost condusă exclusiv de maiorul Laurențiu Cazan, în calitate de comandant al acțiunii, implicarea în activități izolate de coordonare în teren a efectivelor aflate în executarea misiunilor ordonate de comandantul acțiunii neavând semnificația unei modificări a situației operative.*

- **Clasarea cauzei** sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de **participație improprie la fals intelectual** prevăzută de art. 52 alin. 3 raportat la art. 321 alin. 1 CP și **participație improprie la uz de fals** prevăzută de art. 52 alin. 3 raportat la art. 323 CP, **cu motivarea** că: *în condițiile înregistrării de acțiuni violente împotriva forțelor de ordine, ale sustragerii unei arme de foc și a muniției aferente, starea iminentă de pericol generată de perspectiva utilizării în mulțime a respectivului gen de armă a justificat în mod legal și suficient decizia de realizare a unei intervenții în forță, fiind lipsit de semnificație penală faptul că, ulterior, comandantul acțiunii nu a materializat în scris ordinul de intervenție.*

- **Clasarea cauzei** sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de complicitate la abuz în serviciu și complicitate la participație improprie la purtare abuzivă, cu motivarea că: *sustragerea unei arme de foc și a muniției aferentă a generat o amenințare gravă și iminentă la adresa vieții și integrității corporale nu doar a forțelor de ordine ci și a tuturor persoanelor prezente și a justificat intervenția în forță, cu reținerea caracterului neconform al asocierii.*

- **Clasarea cauzei** sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de favorizarea făptuitorului, fals intelectual și uz de fals, cu motivarea că: *calificările faptelor sunt în mod vădit necorespunzătoare, iar pentru documentele interne de lucru ale Jandarmeriei Române nu există un tipar legal reglementat ori impus prin norme interne cu privire la elementele de conținut obligatorii; fluctuațiile de personal/reorganizările DGJMB au generat situații de relocare fără reinscripționarea căștilor de protecție aflate în dotare, iar actul îndeplinirii necorespunzătoare a unei obligații decurgând din dispoziții cu caracter intern nu poate fi valorizat în nicio împrejurare în planul angajării răspunderii penale.*

Prin aceeași ordonanță, în conformitate cu dispozițiile art.63 alin.1 Cod procedură penală cu referire la art.56 alin.4 Cod procedură penală, art.58 Cod procedură penală și art.50 Cod procedură penală, procurorul de caz a dispus **declinarea competenței de efectuare a urmăririi penale** sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de purtare abuzivă, abuz în serviciu și neglijență în serviciu,

prevăzute de art. 296, art. 297 și art. 298 din CP, constând în aceea că "în data de 10.08.2018, începând cu ora 18⁰⁰, cu ocazia mitingului organizat în zona Piața Victoriei din mun. București, au avut loc incidente violente în care au fost implicate forțele de ordine din cadrul Jandarmeriei Române, în urma cărora a rezultat rănirea mai multor persoane", în favoarea Secției Parchetelor Militare, **în vederea continuării urmăririi penale sub aspectul săvârșirii de către militarii-jandarmi a infracțiunilor de purtare abuzivă, abuz în serviciu și neglijență în serviciu**, pentru care prin ordonanța nr.916/P/2018 a PMTMB din data de 11.08.2018, respectiv prin ordonanța nr.18/P/2018 din data de 14.08.2018 a Secției Parchetelor Militare a fost începută urmărirea penală în cauză.

În cuprinsul acestei ordonanțe, paginile 127-233, se observă că procurorul de caz a analizat, structurat, toate aspectele reclamate de un număr de 700 persoane care au depus sesizări/memorii la parchetele militare (PMTMB și SPM), reținând în acest sens că: ***„...s-au înregistrat și situații particulare în care jandarmi, aflați în exercițiul atribuțiilor de serviciu, par a fi abuzat de prerogativele funcției publice cu care au fost investiți, exercitând violențe aparent nejustificate împotriva unor protestatari care, deși nu s-au conformat solicitărilor formulate de forțele de ordine de a elibera zona, nu se manifestau fizic violent la momentul intervenției.”***

Prin **ordonanța nr. 111/II-2/2020 din data de 04.08.2020**, procurorul șef al DIICOT a dispus:

Admiterea plângerii nr. 111/11-2/2020 (la care s-au conexas plângerile cu formulate de 7 persoane fizice) împotriva Ordonanței din data de 26.06.2020, emisă în dosarul cu nr. 2122/D/P/2019.

Infirmarea în parte a Ordonanței din data de 26.06.2020 emisă în dosarul numărul 2122/D/P/2019 cu privire la dispozițiile de:

- clasare a cauzei sub aspectul săvârșirii de către suspectii maior Cazan Laurențiu Valentin, comisar șef de poliție Chirică Mihai Dan, colonel Cucoș Gheorghe Sebastian și colonel Sindile Ionuț-Cătălin a infracțiunilor de abuz în serviciu, participație improprie la purtare abuzivă, participație improprie la fals intelectual, participație improprie la uz de fals, complicitate la abuz în serviciu și complicitate la participație improprie la purtare abuzivă,

- clasare a cauzei sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de participație improprie la fals intelectual și participație improprie la uz de fals,

- clasare a cauzei sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prev. de complicitate la abuz în serviciu, respectiv complicitate la participație improprie la purtare abuzivă, respectiv complicitate la participație improprie la purtare abuzivă, cât și

- clasare a cauzei sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de favorizarea făptuitorului, fals intelectual și uz de fals.

Redeschiderea urmăririi penale:

- sub aspectul săvârșirii de către aceeași suspecti a infracțiunilor de abuz în serviciu, participație improprie la purtare abuzivă, participație improprie la fals intelectual, participație improprie la uz de fals, complicitate la abuz în serviciu și complicitate la participație improprie la purtare abuzivă, respectiv,

- sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de participație improprie la fals intelectual și participație improprie la uz de fals, respectiv

- sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prev. de complicitate la abuz în serviciu, respectiv complicitate la participație improprie la purtare abuzivă, cât și

- sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de favorizarea făptuitorului, fals intelectual și uz de fals.

Menținerea soluției de clasare dispusă în cauză cu privire la celelalte fapte.

4.2. În vederea confirmării, ordonanța sus-menționată a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel București la data de 04.08.2020, sub nr.4012/2/2020.

Prin încheierea din data de 10.08.2020, judecătorul de cameră preliminară a admis excepția necompetenței materiale a Curții de Apel București, Secția I Penală și a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului București.

La data de 09.10.2020 dosarul a fost înregistrat pe rolul Tribunalului București sub **nr.26704/3/2020**, în procedura de cameră preliminară.

Prin încheierea din data de 02.03.2021, pronunțată în această cauză, cererea formulată de DIICOT-Structura Centrală în dosar nr. 2122/D/P/2019, de confirmare a redeschiderii urmăririi penale a fost respinsă.

În baza art.335 alin.4¹ CPP a infirmat soluția de redeschidere a urmăririi penale dispusă prin ordonanța nr.111/II-2/2020/04.08.2020 a procurorului șef al DIICOT, în dosar nr. 2122/D/P/2019.

Hotărârea a fost redactată de judecător la data de 9 martie 2021.

4.3 Ulterior soluționării definitive a dosarului nr.26704/3/2020, dar anterior motivării hotărârii judecătorești, în perioada 2-4 martie 2021, mai multe personalități politice din România, reprezentanți ai puterilor executive și legislative (prim-ministrul României, ministrul Justiției, europarlamentari, reprezentanți ai partidelor politice aflate în prezent la guvernare), fie în cadrul unor postări pe rețeaua de socializare facebook, fie în cadrul unor interviuri și emisiuni radio și TV, au făcut o serie de afirmații referitoare la ***legalitatea soluțiilor dispuse de procuror/pronunțate de judecător, funcționarea sistemului de justiție în ansamblul său, activitatea procurorilor de caz, a procurorului-șef DIICOT și a judecătorului de cameră preliminară și au solicitat, după pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive, identificarea altor căi de continuare a anchetei penale față de persoanele pentru care se dispuseseră clasarea sau demararea unei anchete parlamentare***

care să aibă aceeași finalitate, respectiv de stabilire a persoanelor vinovate, care au continuat și ulterior luărilor de poziție ale Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, Tribunalului București și ale reprezentanților unor asociații profesionale ale judecătorilor.

a) Astfel, la data de 2 martie 2021, pe pagina de facebook a ministrului Justiției, domnul Stelian Ion, a fost postat următorul mesaj: *„Am fost pe 10 august 2018 în Piața Victoriei alături de familie, prieteni și colegi. Am văzut ce s-a întâmplat acolo. Am inhalat gaze lacrimogene, iar unii dintre prietenii și colegii mei au fost bătuți și răniți. (...) Nici nu am să vă împărtășesc emoțiile și sentimentele mele legate de acest subiect. Ca cetățean, eu, unul, știu ce am de făcut în această privință.(...)Nu există stat de drept fără o justiție independentă și funcțională. De aceea anomaliile sistemice trebuie înlăturate. Și tocmai acesta este unul dintre obiectivele mandatului meu. Privind în ansamblu, sistemul de justiție are nevoie de o reformă profundă, iar legile după care funcționează trebuie îmbunătățite. Sistemul pe care îl așezăm acum le va garanta și copiilor noștri că pot trăi aici, într-o țară civilizată, în care domnește legea, unde furtul este pedepsit ferm, iar munca este premiată. O țară în care își pot exprima opiniile fără să li se pună pumnul în gură și fără să fie gazați sau bătuți.”*

b) La datele de 2 și 3 martie 2021, în cadrul mai multor emisiuni tv (B1TV emisiunea Dosar de politician, ora 22:10, emisiunea Știrile B1TV, ora 09:17,) domnul Rareș Bogdan, europarlamentar PNL, a declarat următoarele:

- *„...astăzi din păcate, după decizie, după ce judecătorii au decis că dosarul nu se redeschide și că cei 4 șefi ai Jandarmeriei din acest dosar în frunte cu Cucoș, Sindile și cu Cazan scapă fără nici un fel de cost în fața cetățenilor și a istoriei, am avut, încă o dată, imaginea unei țări abandonate, unde Justiția nu funcționează, unde Justiția umblă cu capul spart (...)”.*

În același context, deși a susținut că *„Noi am luptat pentru ca judecătorii, procurorii..., ca justiția să fie liberă, ca political să nu se implice niciodată în actul de justiție”*, acesta a continuat afirmând că *„faptul că după 3 ani de ani de zile nu se întâmplă nimic și tot ceea ce s-a întâmplat acolo e șters cu buretele ne arată din păcate că justiția din România nu a înțeles absolut nimic din lupta românilor pentru libertate, pentru civism, dar și pentru o justiție complet liberă. Cum Doamne Dumnezeule pot judecătorii să nu țină cont de acele date? Nu-i nimic. Din nou România se va face de răs, din nou România după modelul Doru Mărieș, Cristian Diaconescu care au atacat la CEDO într-un mod disperat practic și au salvat dosarul Revoluției și apoi dosarul 13-15 iunie (...) Noi ne vom adresa Curții Europene a Drepturilor Omului. Ne vom duce la CEDO, ne vom duce la Strassbourg cu ajutorul oamenilor. Îi rog foarte mult să facem front comun pentru ca să atacăm decizia de clasare la CEDO pentru a veni instanța europeană să redeschidă acest dosar. Nu se poate așa ceva!”*

De asemenea, a susținut că, spre deosebire „de oamenii de bună credință și justiția din România, reprezentată de foarte mulți oameni minunați, oameni care cred în actul de justiție, oameni care sunt bine pregătiți, oameni care țin cont de probe, (...)Faptul că Tribunalul a considerat că nu sunt probe concludente, faptul că tribunalul a considerat, prin judecătorii angrenați în acest dosar, că nu se justifică redeschiderea dosarului este o acțiune gravă” inducând ideea că din acest motiv românii din diaspora nu se vor mai întoarce în țară și vor obliga și alți cetățeni români să emigreze. (deoarece, în opinia acestuia, determină românii din diaspora să nu se mai întoarcă în țară și vor obliga și alți cetățeni români să emigreze).

- „Este o decizie rușinoasă a justiției din România. Se dovedește că după 31 de ani de la revoluție în continuare dreptatea umblă cu capul spart în această țară. Mi-e din ce în ce mai greu, deși nu mă dau bătut și mă voi lupta pentru cei care m-au votat, mi-e din ce în ce mai greu să cred că ne facem bine. Cred că pur și simplu această țară este condamnată.(...)”

c) La datele de 2 și 3 martie 2021 (PRIMA TV, emisiunea Focus, ora 18:11) domnul Vlad Gheorghe, europarlamentar USR, a afirmat că: *”Este un nou abuz făcut împotriva victimelor aceluia 10 august infam deja. Ne vom uni, vom merge mai departe cu o acțiune împreună făcută la CEDO care are scopul de a obliga autoritățile române în urma deciziei CEDO să redeschidă și să cerceteze cum trebuie dosarul 10 august în justiția română”,* iar în cadrul unei emisiuni radio (Europa FM, emisiunea Știri, ora 13:11) a afirmat, față de hotărârea pronunțată de Tribunalul București: *„Sincer, a fost un șoc. După ce a trecut șocul inițial, am simțit revoltă, așa cum cred că au simțit toți românii, în primul rând cei care au fost în acea piață în acea seară și cred că și românii care nu au fost în piață, dar au văzut la televizor ce s-a întâmplat. Faptele acelea au fost de o violență absolută asupra manifestațiilor pașnici. Sunt sigur că CEDO va constata că statul român nu a reușit să acorde cetățenilor dreptul la o justiție și că va obliga la redeschiderea dosarului și cercetarea lui cu adevărat. În opinia mea, nu s-a făcut o cercetare reală în acel dosar.”*

d) La data de 3 martie 2021 domnul Florin Cîțu, prim-ministrul României, în cadrul mai multor emisiuni radio-tv (DIGI FM, Știri, ora 15:02, DIGI 24 HD, Știri ora 14:01) a afirmat următoarele:

- *„Nu pot să comentez decât ca cetățean că sunt dezamăgit e adevărat că vedem că în România nimeni nu a tras în noi în decembrie, nimeni nu răspunde pentru mineriade și avem iarăși aici un eveniment care e foarte greu să găsim responsabili. În ceea ce mă privește, mă voi asigura că niciodată cetățenii României nu vor mai avea de suferit de pe urma unui stat abuziv, așa cum au fost aceste de situații. Am stat de vorbă cu ministrul Justiției, vom vedea dacă mai există alte căi de atac, dacă se poate ceva sau nu în acest moment. Aștept opinia experților în această situație.”*

- „...este o decizie a Tribunalului și nu pot să comentez decât ca cetățean. Că sunt dezamăgit, este adevărat, că vedem că în România nimeni nu a tras în noi - nu? - în decembrie, mineriadele... Nu răspunde nimeni pentru mineriade și avem, iarăși, aici încă un eveniment în care este foarte greu să găsim responsabili. În ceea ce mă privește, mă voi asigura că niciodată cetățenii României nu vor mai avea de suferit de pe urma unui stat abuziv, așa cum au fost aceste situații”, iar la întrebarea reporterului referitoare la posibilitatea atacării soluției, acesta a afirmat că „Am stat de vorbă cu ministrul justiției. Vom vedea dacă există alte căi de atacat, dacă se poate face ceva sau nu în acest moment. Vă dați seama, că aștept opinia experților în această situație.”

e) În același tipar, se înscriu și următoarele comentarii apărute/preluate în mediul on-line. La data de 02.03.2021, Dacian Cioloș, europarlamentar PLUS a postat pe pagina de facebook un comentariu preluat ulterior de publicațiile on-line www.news.ro, ziare.com și www.g4media.ro, sub titlul „Dacian Cioloș cere o comisie parlamentară pentru „10 august”: „Cetățenii trebuie să știe cine sunt responsabilii politici”, respectiv „Cioloș cere o comisie parlamentară de anchetă pentru 10 august, după ce justiția a închis definitiv dosarul penal” în care se arată că **„Dacian Cioloș, co-președinte USR PLUS, cere înființarea unei comisii parlamentare de anchetă în cazul violentelor împotriva protestatarilor de la mitingul Diasporei din 10 august 2018, după ce Tribunalul București a decis închiderea definitivă a dosarului penal instrumentat de DIICOT”,** adăugând că **„Decizia de a nu redeschide Dosarul 10 august nu este finalitatea pe care o așteptam nici eu și nici cetățenii acestei țări care au fost în Piața Victoriei, au avut de suferit și știu pe pielea lor ce s-a întâmplat acolo. Ca politicieni, vom respecta mereu deciziile justiției, chiar dacă uneori ele par nedrepte. Dar, tot ca politicieni, avem o datorie morala fata de aflarea adevărului. Cetățenii trebuie să știe cine sunt responsabilii politici pentru ce s-a întâmplat pe 10 august, cei pe care organele de anchetă penală par să nu îi găsească. Parlamentul României are căderea de a ancheta acele evenimente exact prin prisma responsabilităților de decizie politică ce au determinat comportamentul forțelor de ordine. Eu unul vreau să știu ce s-a întâmplat pe 10 august și cred că o comisie parlamentară poate aduce lumina necesară în acest caz, dincolo de responsabilitățile penale.”**

Postările menționate anterior, precum și alte comentarii ale unor asociații civice și personalități politice au fost, de asemenea, preluate în presă, astfel:

a) La data de 02.03.2021, publicația on-line www.hotnews.ro, sub titlul „Stelian Ion: Nu voi comenta decizia în dosarul 10 august/Sistemul de justiție are nevoie de o reformă profundă” a preluat postarea ministrului justiției de pe Facebook, conținutul fiind prezentat la pct. 4.3 lit. a din prezentul Raport.

b) La data de 02.03.2021, în publicațiile on-line www.stiripesurse.ro și www.hotnews.ro, sub titlul „Grupurile civice ies la ATAC după clasarea

definitivă a Dosarului „10 august”: Protestatarii iau cu asalt Tribunalul București”, respectiv „Dosarul 10 august: Mai multe grupuri civice anunță un protest în fața Tribunalului București” au fost publicate articole în cuprinsul cărora se arată că „Mai multe grupuri civice anunță că vor sprijini deschiderea unui proces la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) în cazul dosarului 10 august și că miercuri va merge în fața Tribunalului București cu mesajul Rușine, Justiția Română! Ne vedem la CEDO”.

Comunitatea Declic, alături de Corupția Ucide, Evoluție în Instituție, Geeks for Democracy, Inițiativa România, Rezistența, Reset Iași și Brașovul Civic contestă decizia judecătorului Daniela Isabela Mihet, de la Tribunalul București, de clasare definitivă a dosarului 10 august și anunță că va sprijini deschiderea unui proces la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO).

„Astăzi, justiția din România și-a arătat fața întunecată. Am ieșit în stradă pentru a apăra independența justiției, am fost gazați și loviți, ca un judecător să își bată joc de noi și să îi salveze pe vinovați. Niciun șef al Jandarmeriei, responsabil pentru gazarea și rănirea a sute de oameni, nu mai poate fi acum tras la răspundere. **Doar CEDO mai poate face dreptate în acest caz, așa că ne vom adresa Curții Europene,** a declarat Cătălina Hopârteanu, coordonatorul campaniilor pe Justiție.

Societatea civilă **dezaprobă modul în care ancheta 10 august a fost ucisă din fașă. Dosarul 10 august a fost închis definitiv, deși DIICOT nu a făcut o anchetă corectă. Niciun martor și nicio persoană vătămată nu au fost audiate de procurori, iar o parte din probele tehnice nu au fost cerute. În aceste condiții, închiderea cercetărilor nu poate fi decât abuzivă. (...) Pe același model de mușamalizare, ancheta 10 august a fost clasată definitiv înainte să înceapă (...),** a declarat Marian Rădună, reprezentant Geeks for Democracy.

c) La data de 02.03.2021, în publicația on-line www.stiripesurse.ro, sub titlul „USR a epuizat discursul despre independența justiției și trece la atac: ”Un nou dosar închis fără sa fi fost instrumentate toate probele”, a fost preluat comunicatul publicat pe pagina de Facebook a partidului USR: **„Decizia de astăzi a Tribunalului București de a respinge definitiv redeschiderea Dosarului 10 august este una foarte tristă.**

Tristă pentru democrația românească, tristă pentru zecile de mii de oameni care au protestat pașnic pe 10 august 2018 și care au fost loviți, fugăriți și gazați de forțele de ordine.

Înțelegem și respectăm faptul că decizia aparține în exclusivitate magistraților și sistemului de Justiție, dar nu putem să ne prefacem că nu s-a întâmplat nimic, să ignorăm suferința victimelor, excesul de putere și alte numeroase întrebări legate de toate acele lucruri întâmplare în Piața Victoriei pe 10 august 2018.

La fel ca în cazurile Mineriei și Revoluției, trebuie să se facă lumină și în cazul 10 august.

Altfel, avem doar un nou dosar închis fără să fi fost instrumentate toate probele și fără să fi fost audiați toți suspecții, martorii și victimele. Și mai avem încă o situație în care România ar putea fi condamnată la CEDO pentru că nu reușește să respecte drepturile cetățenilor ei”.

d) La datele de 03.03.2021 și 04.03.2021, în publicația on-line Adevarul.ro, sub titlul „Cum s-au poziționat Florin Cîțu, Rareș Bogdan și Dacian Cioloș privind clasarea Dosarului 10 august”, respectiv „Reacții vehemente față de îngroparea definitivă a „Dosarului 10 august” au fost publicate articole cuprinzând opiniile unor oameni politici din coaliția de guvernare, care „și-au exprimat dezamăgirea față de decizia de clasare a instanței în ceea ce privește Dosarul „10 august” , însa au anunțat că vor lua atitudine pentru a se afla adevărul despre intervenția violentă a jandarmilor, **inclusiv găsirea unei căi de redeschidere a acestuia”.**

Premierul Florin Cîțu a explicat că i-a cerut în mod expres ministrului justiției, Stelian Ion, **să găsească rapid soluții pentru continuarea dosarului**, precizare făcută la scurt timp după decizia instanței. „Vă dați seama că sunt dezamăgit, dar nu ne vom opri să încercăm să vedem cum găsim soluții ca vinovații să plătească. Nu ne vom opri. Asta vom face. Am discutat ieri (...) cu ministrul Justiției și vom merge înainte. Să vedem, mai sunt căi. Cu siguranță, în continuare încercăm să rezolvăm problema, a declarat premierul Florin Cîțu într-un interviu pentru G4Media.

Pe de altă parte, ministrul justiției, Stelian Ion, a punctat faptul că nu va comenta decizia Tribunalului București, dar că în timpul mandatului său va încerca să înlăture anomaliile sistemice din sistemul de justiție și să repare stricăciunile făcute de PSD . În schimb, co-președintele USR-PLUS Dacian Cioloș **a recomandat înființarea unei comisii parlamentare. Eu unul vreau să știu ce s-a întâmplat pe 10 august și cred că o comisie parlamentară poate aduce lumina necesară în acest caz**, dincolo de responsabilitățile penale, a subliniat Dacian Cioloș, care a punctat faptul că nu se așteaptă ca acest dosar să mai fie redeschis.

CEDO, o variantă pentru dreptate. Mult mai dur a reacționat ministrul sănătății, Vlad Voiculescu, care a declarat că îi vine să se ia cu mâinile de cap după ce a aflat decizia și **a afirmat că lucrurile nu pot rămâne așa.** (...) niște politrucii ajunși în fruntea statului folosesc instrumentele la îndemână indivizi cu uniforme, măciuci și, eventual, grade pentru a bate, a umili sau chiar a omorî români fără vină, **după care ei și ai lor mermelesc lucrurile așa încât nici ei nu sunt vinovați, nici instrumentele lor**, a declarat Voiculescu.

Prim-vicepreședintele PNL Rareș Bogdan a anunțat că va încerca, alături de victimele violențelor de la 10 august, **să se adreseze CEDO pentru a redeschide dosarul.** Am avut, încă o dată, imaginea unei țări abandonate, unde

Justiția nu funcționează, unde **Justiția umblă cu capul spart**. Faptul că după trei ani de zile nu se întâmplă nimic și **tot ce a fost acolo a fost șters cu buretele arată că Justiția din Romania n-a înțeles absolut nimic** din lupta romanilor pentru libertate, a conchis Rareș Bogdan”.

e) La data de 04.03.2021, pe site-ul cronicaromana.net, respectiv HotNews, sub titlul „Ministrul Justiției, Stelian Ion, ia atitudine în dosarul 10 august: CSM să ia poziție privind apărarea independenței sistemului judiciar” a fost publicat articolul „Ministrul justiției, Stelian Ion, a solicitat, astăzi, Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) să ia poziție privind apărarea independenței sistemului judiciar, totul în contextul suspiciunilor apărute în percepția publică, conform cărora a lipsit o anchetă efectivă în dosarul 10 august.

Am o solicitare de apărare a independenței, libertarii, imparțialității sistemului judiciar în ansamblul său legat de o percepție care se conturează în spațiul public vizând suspiciuni de lipsa unei anchete efective, astfel cum a fost definită prin jurisprudența CEDO în dosarul generic denumit 10 august. (...), a declarat ministrul în cadrul sedinței de plen a CSM.

În discursul ținut, Stelian Ion a subliniat că lumea așteaptă un răspuns din partea sistemului judiciar (..)”.

f) La data de 04.03.2021, pe site-ul on line www.g4media.ro, sub titlul „INTERVIU Dan Barna, după închiderea dosarului 10 August: O hotărâre cel puțin stupefiantă/ Totdeauna mai există o cale. CEDO este una dintre ele, într-adevăr. Ar însemna din nou să ne facem de râs ca țară /Aștept să văd ce o să spună ministrul”, a fost publicat un articol cuprinzând declarațiile vice-premierului Dan Barna făcute într-un interviu pentru G4Media.ro: **„Dacă se mai poate face ceva, vom face cu siguranță. Dacă nu, se va merge mai departe spre CEDO**, precizând însă că varianta CEDO ar însemna să ne facem din nou de râs ca țară. (...)

Dan Barna: (...) **E o decizie dezamăgitoare a justiției. (...) o decizie inexplicabilă**, mă rog, foarte greu de explicat. (...) Mă aștept ca și CSM să aibă un punct de vedere față de **o hotărâre cel puțin stupefiantă. (...) Faptul că oamenii au fost bătuți, gazați, fugăriți de jandarmi, cu căști cu numere ascunse, adică era evident că a fost complet în afara legii ce s-a întâmplat acolo, să ți se spună că totul e în regulă și nu e nimeni vinovat. (...) Totdeauna mai există o cale. CEDO este una dintre ele, într-adevăr. Ar însemna din nou să ne facem de râs ca țară. (...) Dacă se mai poate face ceva, vom face cu siguranță. Dacă nu, se va merge mai departe spre CEDO. (...) Dar este, în egală măsură, dreptul cetățenilor, membrilor de partide, membrilor USR-PLUS, de a-și exprima nemulțumiri atunci când o hotărâre este evident în afara oricărui cadru de normalitate morală într-o societate. (...) Dar justiția trebuie să-și asume, și o spun asta din poziția de cetățean în primul rând, apoi de vicepremier, deciziile pe care le ia, pentru că, repet, e foarte greu să le spui cetățenilor că totul e în**

regulă. Pentru că **decizia instanței asta spune, (...) am închis dosarul, s-a respins, nu am găsit nimic în neregulă.** Este același sentiment revoltător cum a fost dosarul mineriadei. (...) **mesajul pe care l-am primit cu toții ca țară, că dacă administrația statului abuzează cetățenii cum s-a întâmplat pe 10 august, mesajul că lucrul acesta poate să scape complet nepedepsit ca pe o fatalitate, este unul la care nu avem cum să reacționăm.** (...) Până la urmă trebuie să vorbim despre realități, despre factual. Repet, nu știu conținutul dosarului și evit să comentez pe fond, dar 10 august, la fel ca Mineriada, la fel ca dosarul Revoluției sunt clare pentru toți românii. **Ideea că nu există vinovați nu este sustenabil pentru nici o putere a statului. Deci nu poți să spui** privind cetățenii în ochi, **e în regulă, 10 august a fost corect,** noi ne-am exprimat punctul de vedere, asta este. Aici avem problema de fond, nu putem să ridicăm din umeri la nesfârșit și să spunem nu avem nici un vinovat, s-a întâmplat. A fost de la Dumnezeu citire, că nu-i așa”.

g) La aceeași dată și în aceeași publicație on-line, www.g4media.ro, sub titlul „Președinta Comisiei Juridice din Senat îi cere ministrului justiției să sesizeze Inspekția Judiciară în cazul închiderii dosarului 10 August pentru a verifica existența unor abateri disciplinare săvârșite de judecători și procurori”, a fost preluată integral postarea președintei Comisiei Juridice din Senat, Iuliana Scânteii (PNL), din care redăm: „ (...) Soluția instanței care a respins în mod definitiv cererea DIICOT de redeschidere a Dosarului 10 August nu ține de apărarea independenței justiției, nici de Executiv sau de Legislativ să exprime opinii, **dar cu siguranță ține de asumarea #responsabilității autorității judecătorești pentru #eficiența actului de justiție** îndeplinit în fața cetățenilor și mai ales, a celor care au fost victime ale actelor de violență comandate de miniștri și politicieni PSD și executate de unii jandarmi la protestul din 10 august 2019 din Piața Victoriei (...)”.

5. Argumentarea soluției propuse în raport de rezultatul verificărilor și dispozițiile legale incidente.

Potrivit art.75 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată și art.30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată și modificată, Consiliul Superior al Magistraturii apără judecătorii și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea sau ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor, ceea ce este în deplină concordanță cu prevederile art. 8 și art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră protecția reputației sau a drepturilor altei persoane, precum și garantarea autorității și imparțialității puterii judiciare.

Articolul 1 pct. (4) din Constituția României consacră expres *principiul separației și echilibrului puterilor legislativă, executivă și judecătorească.*

Potrivit acestui principiu, raporturile dintre legislativ, executiv și puterea judecătorească sunt condiționate de respectarea principiilor independenței și imparțialității judecătorilor și procurorilor, consfințite în dispozițiile art. 124 alin. 2 și 3 și art.132 alin. 1 din Constituție, art.2 alin. 3 și art.3 alin. 1 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare și art. 3 alin. 2 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea nr.328/2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Conform acestor texte de lege, justiția este unică, imparțială și egală pentru toți, iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției. Judecătorii sunt independenți, se supun numai legii și trebuie să fie imparțiali. Procurorii se bucură de stabilitate și sunt independenți, în condițiile legii. Judecătorii și procurorii trebuie să-și exercite funcția cu obiectivitate și imparțialitate, având ca unic temei legea, fără a da curs presiunilor și influențelor de orice natură.

Potrivit principiului separației puterilor în stat, un reprezentant al uneia din celelalte două puteri, nu are dreptul să extrapoleze nemulțumirile referitoare la instrumentarea unei anumite cauze, asupra întregului sistem judiciar. În măsura în care se procedează astfel, se aduce inevitabil atingere principiului constituțional al separației puterilor în stat, cu consecința afectării prestigiului justiției și implicit a independenței și reputației judecătorilor și procurorilor.

Când din anumite motive funcția și rolul puterii judecătorești sunt diminuate, statul pierde calitatea de stat de drept, cu toate consecințele și implicațiile socio-economice ce decurg din aceasta.

În *Raportul Singhvi către Comisia drepturilor omului a ONU* din 1987 (pct. 75), se precizează că „*principiile independenței și imparțialității sunt pietrele de fundament ale motivării și legitimității funcției judiciare în orice stat*”.

Pe de altă parte, din *Principiile fundamentale referitoare la independența magistratului*, adoptate la Milano în anul 1985 și confirmate de Adunarea Generală a ONU, rezultă că „*independența magistraturii trebuie garantată de către stat și enunțată în Constituție sau altă lege națională, iar toate instituțiile guvernamentale sau altele trebuie să o respecte*”. În cadrul aceluiași principii, la art. 2 se menționează că „*sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințare sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv*”.

Recomandarea (94) 12 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind independența, eficiența și rolul judecătorilor, dorind să promoveze independența sistemului judiciar a elaborat mai multe reguli, cu valoare de principiu. Una dintre acestea vizează obligația statelor *de a lua toate măsurile*

necesare pentru a respecta, promova și proteja independența judecătorilor, în document fiind prevăzut că sensul de „independența judecătorilor” nu se referă exclusiv la judecători, ci acoperă sistemul judiciar în întregime.

De asemenea, în *Recomandarea (2000) 19 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind rolul urmăririi penale în sistemul de justiție penală* se prevede că „statele trebuie să ia măsurile adecvate pentru a asigura că procurorii publici își pot efectua îndatoririle și responsabilitățile profesionale fără intervenție nejustificată sau expunere la responsabilitatea civilă, penală sau de alt tip.”

Referitor la **scopul independenței**, conform *Recomandării (2010) 12 a Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la judecători*, este de a garanta fiecărei persoane dreptul fundamental de a fi examinat cazul său în mod echitabil, având la bază doar aplicarea dreptului și fără nici o influență nepotrivită.

Având în vedere că imparțialitatea și independența judecătorilor sunt asigurate nu numai prin eliminarea intervențiilor directe pe parcursul soluționării unei cauze, ci și prin garantarea independenței sistemului judiciar în ansamblul său, condiție necesară asigurării dreptului la un proces echitabil, în acest scop trebuie eliminată orice intervenție inadecvată a celorlalte puteri în activitatea de judecată (mai mult, puterile executive și legislative au sarcina de a nu adopta măsuri susceptibile de a pune în pericol independența judecătorilor).

Pe linia reglementărilor expuse mai sus, se situează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului care a statuat că, deși limitele criticii admisibile sunt mai mari în cazul funcționarilor publici sau al politicienilor, se face distincție între situația acestora din urmă și cea a magistraților, atât din punct de vedere al posibilităților reduse ale judecătorilor și procurorilor de a reacționa, ca urmare a obligațiilor de discreție și reținere impuse de propriile reguli de conduită, cât și din perspectiva rolului special al puterii judiciare în societate și necesității protejării magistraților de atacuri denigratoare, de natură a aduce atingere încrederii cetățenilor în justiție (hotărârile în *cauzele Prager și Oberschlick contra Austriei*, din 26 aprilie 1995, *De Haes și Gijssels contra Belgiei* din 24 februarie 1997).

Ca valoare fundamentală a statului de drept, autoritatea judecătorească are nevoie de încrederea cetățenilor și tocmai de aceea poate să apară necesară protejarea ei împotriva unor atacuri lipsite de fundament, mai ales că magistrații sunt ținuti de obligația de rezervă care-i împiedică să reacționeze într-o asemenea situație.

Astfel, actul concret de înfăptuire a justiției nu poate constitui un subiect de dezbatere publică, motivat de faptul că este atributul exclusiv al judecătorului și procurorului.

Din analiza afirmațiilor personalităților publice, reprezentanți ai puterii executive și legislative, preluate și comentate ulterior în mass-media, se acreditează ideea lipsei unei anchete efective a procurorului de caz, ratificată de soluția pronunțată de judecătorul de cameră preliminară, cu încălcarea principiului legalității procesului penal consacrat de art.2 din Codul de procedură penală, iar soluția pronunțată ar fi una care nu are la bază o analiză a realității factice în raport cu dispozițiile legale incidente.

Astfel, în afara principiului separației puterilor în stat consacrat de Constituția României, autorii emit verdicte, stabilesc vinovății și exercită un adevărat control de legalitate al actelor procurorilor și al hotărârii judecătorești în afara oricărui cadru legal, plecând de la unicul argument factual legat de multitudinea plângerilor penale formulate în legătură cu evenimentul și lipsa audierii tuturor acestor persoane vătămate, deși, în sine, numărul acestora nu este un argument care să justifice depășirea limitelor legale și reprezintă chestiuni care pot fi analizate în cursul procesului penal fie de către procuror, fie de către judecător.

Cu atât mai puțin poate fi considerat că are suport factual, câtă vreme o parte dintre aceștia au fost participanți la acțiunea de protest din data de 10 august 2018 sau/și autori ai unor plângeri penale în legătură cu evenimentele din 10 august 2018.

Or, nimeni nu poate fi judecător/procuror în propria cauză și este cu atât mai grav a-și aroga astfel de calități, persoane cu calități oficiale în stat (executiv, legislativ, europarlamentari).

Chiar dacă afirmațiile lansate în spațiul public sunt justificate de analiza unui subiect larg mediatizat, în care acuzele la adresa procurorilor de caz și judecătorului care a pronunțat hotărârea au fost din cele mai diverse (prin acreditarea ideii de soluționare prin încălcarea normelor care guvernează desfășurarea procesului penal, prin presupuse intervenții asupra procurorilor și judecătorilor) nu trebuie omisă calitatea și poziția celor care formulează astfel de afirmații, limita limbajului public fiind în mod cert depășită atunci când sugerează ideea că o anumită cauză nu a fost instrumentată și judecată corect, în limitele legii, și că se așteaptă de la celelalte puteri ale statului să identifice modalități de schimbare a unei soluții definitive.

În mod particular, apreciem că se situează în afara limitelor admisibile ale discursului public într-un stat de drept abordarea ministrului justiției, reprezentant al unei formațiuni politice și persoană vătămată în cauză, de a promite adoptarea unor acte normative care să diminueze statutul judecătorilor și procurorilor, ca „remediu” al dispunerii/pronunțării unor soluții apreciate de acesta ca neîntemeiate și nelegale.

Or, prin adoptarea unei asemenea poziții de forță și formularea unor aprecieri negative cu privire la activitatea judiciară desfășurată de procurori și judecători în dosarul analizat se induce în rândul opiniei publice ideea că

statutul judecătorilor și procurorilor poate depinde de soluțiile „favorabile” ministrului justiției pe care aceștia le dispun/pronunță, urmând a fi „pedepsiți” în cazul în care soluțiile nu sunt cele așteptate.

Raportat la situația de fapt, dar și la cadrul legal care definește independența sistemului judiciar și limitele libertății de exprimare, se poate concluziona că aceste postări și interviuri, alături de alte interviuri realizate cu alte persoane/asociații civice care au formulat denunțuri/plângeri penale în legătură cu evenimentele petrecute la 10 august 2018 și preluate în emisiuni radio și tv, precum și în articolele de presă analizate au generat reacții și comentarii ample atât din partea realizatorilor, cât și din partea autorilor, în cadrul cărora, plecând de la o singură cauză, ***au fost exprimate opinii și au fost emise concluzii cu caracter de generalitate, cu un puternic impact negativ asupra întregului sistem judiciar și a credibilității justiției în rândul opiniei publice, prin exprimarea unor suspiciuni cu privire la independența judecătorilor și procurorilor atât sub aspect instituțional, ca sistem judiciar, cât și funcțional, la nivel individual.***

Prin urmare, se apreciază că au fost depășite limitele admisibile ale discursului public, așa cum sunt protejate de dispozițiile art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră libertatea de exprimare.

Este adevărat că dreptul la libertatea de exprimare este un drept constituțional, însă nu este însă unul absolut, acesta fiind susceptibil de anumite restrângeri, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva unor valori pe care statul le poate în mod legitim apăra, cum ar fi independența și imparțialitatea puterii judecătorești.

Potrivit legislației interne, dreptul la liberă exprimare nu poate fi exercitat cu încălcarea acestui principiu.

Referindu-se la restrângerea libertății de exprimare în scopul garantării autorității și imparțialității puterii judecătorești, CEDO, în cauza „*Braford contra Danemarcei*”, a decis că „*interesul de a proteja reputația și a asigura autoritatea magistraților este superior aceluia de a permite o discuție liberă asupra imparțialității acestora*”. De asemenea, prin cauza „*Pager și Oberschlick contra Austriei*” s-a statuat că „*activitatea justiției nu poate fi discutată fără să se aibă în vedere anumite limite pentru a nu submina autoritatea acesteia, comandament deosebit de important într-un stat de drept*”.

Pentru a evita acest gen de discurs care reprezintă pericolul de a interfera cu activitatea specifică a unei puteri în stat, Convenția de la Havana pentru prevenirea crimei și tratamentul delicvenților, adoptată la Congresul VIII al O.N.U. (pct. 4), prevede că „*statele veghează ca procurorii să-și îndeplinească atribuțiile profesionale în deplină libertate, fără a face obiectul unor intimidări, hărțuiri, fără a suferi ingerințe nefondate și fără a li se angaja, în mod nejustificat, responsabilitatea civilă, penală sau de altă natură*”.

CONCLUZII:

Prin declarațiile publice, postările pe rețele de socializare, astfel cum au fost preluate și prezentate în mass-media s-a produs o încălcare a principiului separației și echilibrului puterilor în stat, cu consecința scăderii încrederii cetățenilor în sistemul judiciar și, implicit, a afectării independenței autorității judecătorești în ansamblul său și, prin urmare, în temeiul art. 74 lit. g) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare,

Propun înaintarea prezentului raport Plenului Consiliului Superior al Magistraturii pentru a dispune în conformitate cu dispozițiile art. 30 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare.

INSPECTORI JUDICIARI
judecător Speranța Elena Defta
procuror Mihaela Hitruc

AVIZAT Inspector-șef
judecător Netejoru Lucian

AVIZAT Inspector-șef adjunct
procuror Pleșea Monica

AVIZAT
Director Direcție inspecție pentru judecători
judecător Petcu Roxana Ioana

AVIZAT
Director Direcție inspecție pentru procurori
procuror Herciu Carmen Constanța